

ZES LANDEN, ÉÉN VERHAAL

door Elio Mondello Anza

Een literair fictiewerk geïnspireerd op waargebeurde feiten. Namen, personages, plaatsen en gebeurtenissen zijn gewijzigd om de privacy te beschermen. Elke gelijkenis met echte personen, levend of dood, is puur toevallig.

ZES LANDEN, ÉÉN VERHAAL

[PROLOOG: EEN BRIEF AAN GIULIA \(EN AAN JOU\)](#)

[HOOFDSTUK 1 – DE WORTELS VAN ABBIATEGRASSO](#)

[HOOFDSTUK 2: AMERIKA \(1996-1997\)](#)

[HOOFDSTUK 3: ENGELAND \(1998, 2004 en 2006\)](#)

[HOOFDSTUK 4: FRANKRIJK \(2004-2006\)](#)

[HOOFDSTUK 5: IERLAND – Wedergeboorte in de regen](#)

[HOOFDSTUK 6: ITALIË – TERUGKEER, WORTELS EN VLEUGELS](#)

[HOOFDSTUK 7: NOORWEGEN \(2010-HEDEN\) – HET WARE THUIS](#)

[HOOFDSTUK 8: VANDAAG \(2025\) – REFLECTIES EN LESSEN](#)

[HOOFDSTUK 9: MONDELLO'S DOOD \(?\) – DE ONZICHTBARE DRAAD](#)

[EPILOOG: DE BRUG](#)

PROLOOG: EEN BRIEF AAN GIULIA (EN AAN JOU)

Lieve Giulia

Dit boek is voor jou. Maar niet alleen voor jou. Het is voor alle kinderen. Die van gisteren. Die van vandaag. Die van morgen. Die na jou komen.

VOOR JOU, GIULIA

Je bent nu elf. Misschien ben je wel twaalf als je dit boek leest. Of vijftien. Of twintig. Of dertig, en heb je zelf kinderen. Het maakt niet uit wanneer je het leest. Wat telt, is dat je het leest. Dit boek is een brief van vader aan dochter. Van verleden naar toekomst. In dit heden. Ik zal je mijn verhaal vertellen, de zes landen waar ik heb gewoond. De fouten die ik heb gemaakt. De lessen die ik heb geleerd. De mensen van wie ik heb gehouden. De mensen die ik ben verloren.

Waarom? Omdat jij, Giulia, op een dag ook fouten zult maken. Jij zult ook lijden. Jij zult ook liefhebben. Jij zult ook verliezen. En als dat gebeurt, wil ik dat je weet: je bent niet alleen. Papa maakte dezelfde fouten. Hij voelde dezelfde pijn. Hij hield van en verloor. En hij overleefde het. En jij zult het ook overleven.

AAN JOU, KIND ELIO

Maar dit boek is niet alleen voor Giulia. Het is ook voor mij. Voor het kind dat ik was. Elio. Twee jaar oud. In de kindervagen. Alleen. Twee uur. Dat kind wachtte veertig jaar om deze woorden te horen: "Het komt wel goed." Dit boek is ook een brief aan hem. Aan dat kind, alleen. Boos. Bang. Aan dat kind dat dacht dat hij het fout deed. Lieve Elio, kind, je hebt het niet fout. Je hebt gewoon fouten gemaakt. Maar je hebt het niet fout. Je bent gewoon een kind. Dat leert. Dat opgroeit. En dat is oké. Op een dag word je groot. Je krijgt een dochter. Giulia. En je zult haar leren wat niemand jou heeft geleerd. Dat ze het niet fout doet. Dat het oké is. Dat ze fouten mag maken. En dat je van haar houdt. Altijd. Dank je wel dat je sterk bent. Zelfs toen je alleen was. Dank je wel dat je het hebt overleefd. Dank je wel dat je mij bent geworden.

AAN JOU, LEZER

En jij? Ja, jij die dit leest. Dit boek is ook voor jou. Want ook jij hebt een kind in je. Dat hebben we allemaal. Dat kind dat alleen was. Dat boos was. Dat een fout maakte. Dat dacht dat hij het mis had. Praat met hem. Sluit je ogen. Ga terug in de tijd. Zie je dat kind? Hoe oud is hij? Waar is hij? Wat doet hij? Praat nu met hem. Zeg tegen hem: "Ik begrijp je." "Je bent

boos." "Je bent alleen." "Je hebt een fout gemaakt omdat je niet wist wat goed was." "Maar je hebt het niet mis." "Het komt wel goed." "Je leert." "Je groeit." "En op een dag zul je de beste versie van jezelf zijn." Zeg dit tegen hem. Want dat kind heeft zijn hele leven gewacht om dit te horen. Het is tijd.

POËZIE VAN DE PROLOOG (voor de Mondello-prijs)

De onzichtbare draad

Er is een onzichtbare draad tussen jou en mij, tussen hen die weggaan en hen die blijven, tussen hen die liefhebben en hen die verliezen. Je kunt hem niet zien, maar hij is er. Hij breekt nooit. Hij mag dan wel uittrekken, trillen, in de knoop raken, maar hij blijft.

Er is een draad die harten verbindt, die tijd, afstand en angst overbrugt. Een draad die begint tussen vader en dochter, tussen kind en volwassene, tussen verleden en toekomst.

Dit boek is mijn leidraad. Ik geef het aan jou door, Giulia. Ik geef het aan jou door, lezer. Houd het vast. Laat het nooit los.

DE REIS

Doe je gordel om. We staan op het punt te vertrekken. Zes landen.

 Italië - waar ik geboren ben

 Amerika - waar ik van droomde

 Frankrijk - waar ik van hield

 Ierland - waar ik heb gekeken

 Engeland - waar ik het gevonden heb

 Noorwegen - waar ik het heb geleerd.

Een verhaal: het mijne. Maar misschien ook wel het jouwe. Want de fouten die ik heb gemaakt, hoeft jij misschien niet opnieuw te maken. De pijn die ik heb ervaren, leert je misschien iets. De reis die ik heb afgelegd, inspireert je misschien om je eigen reis te maken.

DE RELAIS

Dit boek is een estafette. Ik loop mijn deel. Dan geef ik het stokje door aan Giulia. Giulia loopt haar deel. Dan geeft zij het stokje door aan haar kinderen. Enzovoort. Voor altijd. Generatie na generatie. Zoals in de Bijbel. Zoals in From Scratch. Zoals in alle verhalen die

ertoe doen. De grootmoeder leert de zoon. De zoon leert de dochter. De dochter leert haar kinderen. En zo sterft de geschiedenis nooit. Dit boek is mijn deel van de estafette. Mijn stukje geschiedenis. Mijn stokje. Nu is het jouw beurt. Lees. Leer. Faal. Groei. En geef dan het stokje door. Want de krachtige show gaat door. Altijd.

DE ONZICHTBARE DRAAD

Er is een onzichtbare draad die harten met elkaar verbindt. Je kunt hem niet zien. Maar hij is er. En hij kan niet verbroken worden. Nooit. Het maakt niet uit waar je bent. Het maakt niet uit hoeveel tijd er verstrijkt. Het maakt niet uit of je leeft of dood bent. De draad is er. Ik voel de draad met Giulia. Zelfs als ze bij mijn moeder is. Ik voel de draad met mijn moeder. Zelfs als ze niet 'Ik hou van je' heeft gezegd. Ik voel de draad met Amélie. Zelfs als het twintig jaar geleden is geëindigd. Ik voel de draad met iedereen van wie ik ooit heb gehouden. Zelfs met degenen die er niet meer zijn. De draad is eeuwig. En als jij dit boek leest, Giulia, zul je de draad met mij voelen. Zelfs als ik er niet meer ben. Zelfs als mijn as in de zee bij Mondello ligt. De draad breekt nooit.

HOE DIT BOEK TE LEZEN

Dit is geen gewoon boek. Het is een reis. Een spel. Een gesprek. Aan het einde van elk hoofdstuk vind je:

- Een spel (voor kinderen - verstoppertje, quiz, escape room)
- Een vraag (voor jou - wat denk je? wat voel je?)
- Een verborgen woord (vind het geheime woord in het hoofdstuk)

Want dit boek is niet alleen om te lezen. Het is om te beleven.

EEN LAATSTE GEDACHTE

Giulia, toen ik elf was, net als jij, was ik alleen. Ik dacht dat ik iets verkeerd deed. Ik dacht dat niemand van me hield. Veertig jaar later besepte ik: ik had niets verkeerd. Ik was gewoon een kind dat aan het leren was. En jij, Giulia, hebt niets verkeerd. Jij bent gewoon een kind dat aan het leren is. En dat is oké. Dat is oké. Ik hou van je, Giulia. Altijd. Zelfs als je iets verkeerd doet. Zelfs als je ver weg bent. Zelfs als ik er niet meer ben. De onzichtbare draad. Voor altijd.

SPELVAN DE PROLOOG

VERSTOPPERTJE SPELEN:

In deze proloog heeft papa een speciale zin verborgen. Het is een zin van drie woorden. Hij zegt het tegen Giulia. Hij zegt het tegen Elio als kind. Hij zegt het tegen jou. Wat is het?

(Hint: Het begint met een "V" en eindigt met "dus")

VRAAG VOOR JOU:

Sluit je ogen. Zie het kind dat je was. Hoe oud is hij?

Waar bevindt het zich?

Praat nu met hem. Wat zeg je?

GEHEIM WOORD:

Het belangrijkste woord in dit boek is verborgen in de proloog. Het komt acht keer voor. Het is een woord van vier letters. Wat is het?

(Hint: Verbindt harten)

HOOFDSTUK 1 – DE WORTELS VAN ABBIATEGRASSO

De Fundamenten

Oktober, Castelletto, vlakbij Milaan. Op een herfstnacht wordt Elio geboren in een Italiaans gezin in de jaren zeventig. Zijn ouders werken in dezelfde fabriek en produceren televisies. De naamkeuze is inmiddels legendarisch: tante Luisa, een huishoudster in een welgesteld gezin, oppert de naam "Elio", geïnspireerd door een levendig kind waar ze voor zorgde. Zijn vader zegt dat de keuze aan hem is. De naam is gebleven: Elio, kind van de zon, voorbestemd om licht en vragen te brengen.

De kinderwagen en eenzaamheid

Op twee- of driejarige leeftijd zit Elio vaak in de kinderwagen, geconfronteerd met onverschilligheid. "Wacht even, ik ben zo terug," zegt zijn moeder of juf. Een uur verstrijkt, dan twee. Niemand komt voorbij, niemand praat, niemand speelt. Alleen. Die eenzaamheid wordt zijn eerste leermeester: hij leert zich te verzetten, innerlijke werelden te creëren, de kracht in zichzelf te vinden om door te gaan.

Volwassen Elio spreekt met kind Elio.

Hallo, kleine Elio. Ik zie je in de kinderwagen, helemaal alleen. Ik weet dat je bang en boos bent. Maar luister: mama heeft je niet in de steek gelaten, ze deed gewoon wat ze kon. Zij was ook alleen. Het is niet jouw schuld, en ook niet die van haar. Je was sterk. Ooit zul je zelf vader zijn en zul je je dochter nooit meer alleen laten. Omdat je van de pijn hebt geleerd en de vicieuze cirkel hebt doorbroken. Dankjewel, kleine Elio, dat je zo sterk bent geweest.

Familie en wortels

Vader: hardwerkend, liefde uitgedrukt in daden. Moeder: stille, genereuze aanwezigheid. Ooms en tantes, grootouders. Italiaanse familie uit de jaren 70 en 80, naoorlogse generatie, overlevingsmentaliteit. Hard werken, weinig woorden, weinig eten. Geheimen, doorgegeven verhalen, schandalen en verraad die als schaduwen in de verhalen blijven hangen.

Het gesticht en de eerste wonden

Op de kleuterschool wordt Elio vaak genegeerd door de juffen: "Wat een schatje!" Maar voor hem is het een kwelling. Hij huult, wordt alleen gelaten, niemand pakt hem op. De ruzies tussen kinderen, de strijd om niet verpletterd te worden. Hij leert al vroeg dat de wereld hard kan zijn, maar ook dat diversiteit een kracht is.

Elementair: Grappen, Successen.

Op de basisschool is Elio een ware vulkaan. Op een dag in de kantine tilt hij een koude schnitzel op zijn vork en zwaait ermee als een zwaard. Hij daagt zijn klasgenoot Davide uit voor een duel, wat tot grote hilariteit leidt, en straf is onvermijdelijk. In de zomer 'versieren' hij en Davide een auto met stenen: de auto is total loss, de vakantie wordt afgezegd en de ouders zijn woedend. Elio kan ook goed tekenen: zijn Van Gogh hangt voor de hele school. Voor het eerst voelt hij zich gezien.

Middelbare school: Het kompas en de disciplinaire aantekening

Tijdens een les op de middelbare school praat Elio met een klasgenoot. De tekenleraar betrapt hem erop dat hij met een passer de klas prikt: "O jee! Een disciplinaire straf, ik riskeer schorsing." Elio huult niet, maar blijft op school om de leraar ervan te overtuigen hem geen cijfer te geven. Hij leert dat zelfs de kleinste dingen alles kunnen veranderen.

Adolescentie: eerste liefdes, muziek als toevluchtsoord

Zijn eerste liefde, Simona, zat niet in de klas, maar in de parochiekerk. Elio ziet haar maar af en toe, maar hij zoekt haar op, droomt van haar en luistert naar "Ti sento vivere" van 883. Onbeantwoorde liefde wordt een patroon: houden van iemand die niet van je terug kan houden. De paradox van verlangen: hoe meer je wilt, hoe minder je krijgt. Op zijn zestiende verlangt hij hevig naar Ilaria. Dan beseft hij dat de vrouw van zijn leven zijn dochter Giulia zal zijn, van wie hij onvoorwaardelijk zal houden.

Zomer, vriendschappen en muziek

Zomer in Jesolo, 17 jaar, eerste kus met een introvert meisje. "Losing My Religion" als soundtrack. Ze zullen elkaar nooit meer zien, maar Elio begrijpt dat zelfs kortstondige liefdes ons iets leren. Italiaanse muziek begeleidt elke stap: 883, Vasco Rossi, Lucio Battisti. Muziek is een toevluchtsoord, een metgezel, een helende kracht.

De ware vriend

Op de middelbare school ontmoet Elio Marco Rinaldi, beter bekend als "De Graaf". Een bijzondere vriendschap, vol gelach en saamhorigheid. Voor het eerst heeft Elio het gevoel ergens bij te horen.

De volwassen Elio praat tegen zichzelf en tegen Giulia.

De volwassen Elio spreekt zijn tienerzelf toe: "Ik weet dat je lijdt om Ilaria, maar op een dag zul je een dochter hebben die altijd van je zal houden." En hij spreekt Giulia toe: "Als je 17 bent, beleef je misschien een zomerromance. Dat is oké. Niet alle liefdes duren eeuwig, maar ze leren ons allemaal iets."

De levenscyclus, school als familie

Na de middelbare school kijkt Elio de wereld om zich heen en voelt dat er iets anders aan de hand is. Hij besluit te vertrekken: zijn eerste reis naar Amerika. Zijn verhaal is opgebouwd uit nieuwe beginpunten, fouten en keuzes die hem gevormd hebben. School is, zoals Ron Clark zegt, één grote familie: de kinderen, de leraren, de met elkaar verweven verhalen. Alles is circulair, zoals de cirkel des levens, zoals de rode draad die generaties verbindt.

SPEL HOOFDSTUK 1

VERSTOPPERTJE SPELEN:

Hoeveel uur heeft Elio in de kinderwagen gewacht?

VRAAG VOOR JOU:

Heb je ooit op iemand gewacht?

Hoe lang?

Hoe voelde je je?

GEHEIM WOORD:

Wat is het woord dat de volwassen Elio altijd tegen de jonge Elio zegt?

(Hint: Het begint met een "F" en betekent "krachtig")

Lessen:

- Eenzaamheid kan een innerlijke krachtbron worden.
- Familie bestaat uit gebaren, niet uit woorden.
- Woorden bezitten een kracht die weerspiegeld wordt in degenen die ze uitspreken.
- Diversiteit is een waardevolle rijkdom.
- School is een plek van groei en ontdekking, maar ook van regels en grenzen.

HOOFDSTUK 2: AMERIKA (1996-1997)

De eerste reis: Het gezin aan de westkust

In 1997 was ik 17 jaar oud en vertrok ik voor het eerst met mijn familie naar Amerika: mijn vader, moeder, mijn zus, mijn tante Luisa, mijn oom Aldo en mijn neef Sandro. We waren met zessen, verenigd door een mix van opwinding en nieuwsgierigheid, klaar om een nieuwe en onbekende wereld te ontdekken.

We landden in Los Angeles, een stad die rechtstreeks uit een film leek te komen, met zijn oogverblindende lichten, eindeloze straten en gigantische auto's die voorbij raasden. De Californische zon omhulde ons met haar warmte en de belofte van eindeloze avonturen.

De reis bracht ons langs de legendarische canyons van Arizona, Colorado en Californië, woestijnen die rechtstreeks uit oeroude Indiaanse verhalen leken te komen. Elk landschap was een ontdekking, elke stap een emotie die in mijn geheugen gegrift staat. Ik herinner me de uitgestrektheid van de Grand Canyon, de stilte die alleen werd onderbroken door de wind en mijn zware ademhaling terwijl ik in de afgrond staarde.

Op een avond in Los Angeles, terwijl ik alleen aan het eten was, kwam een compleet van de wereld op me af en begon te schreeuwen. Paniek overviel me en ik voelde de angst in mijn keel samentrekken. Maar een voorbijganger greep in, duwde de man weg en ik kon ongedeerd terug naar een veilige plek vluchten. Die intense gebeurtenis staat voor altijd in mijn geheugen gegrift als een herinnering aan de kwetsbaarheid en onvoorspelbaarheid van het leven.

Bezoek ons Las Vegas, met zijn glinsterende chaos, neonlichten en het onophoudelijke lawaai van gokautomaten. In Phoenix ontmoetten we een man aan de rand van de samenleving, die buiten een restaurant zat, waar Gustavo Een salade die ik me nog steeds herinner als de beste die ik ooit heb gegeten. Elke stad, elke ontmoeting, was een stukje van een groter mozaïek, een stukje van een puzzel die ik begon te begrijpen.

Ons Italiaanse gezin, met zijn diners, geurig brood, wijn en krachtige woorden, vergeleek zichzelf met het Amerikaanse gezin dat hamburgers en friet at met een vriendelijke glimlach. Twee verschillende werelden, twee manieren van leven die tijdens die reis met elkaar verweven raakten.

Muziek was de soundtrack van elk moment. Mijn hart resoneerde met de klanken van "Domani" van Articolo 31, "Quello che ti do" van Colle der fomento en "Aspettando il sole" van Neffa. Elk nummer was een brug tussen thuis en de verte, tussen droom en

werkelijkheid, een onzichtbare draad die me verbond met mijn wortels terwijl ik nieuwe horizonten verkende.

Aan het einde van de reis, in het vliegtuig terug naar Italië, keek ik uit het raam. Amerika werd kleiner en verdween vervolgens achter de horizon. Maar iets in mij was voorgoed veranderd.

De tweede reis: alleen in Pennsylvania.

Het jaar daarop, in 1997, besloot ik op mijn achttiende terug te keren naar Amerika, maar dit keer alleen. Mijn familie maakte zich zorgen: "Alleen? Je bent gek! Het is gevaarlijk! Je spreekt geen Engels!" Maar ik wilde het proberen, ik wilde mezelf testen in een wereld zonder vangnetten.

Ik herinner me de luchthaven van Milaan, mijn hart bonzend, mijn handen klammend. "Wat als ik verdwaal? Wat als ik er niets van begrijp? Wat als..." Maar het vliegtuig steeg op en ik haalde diep adem: "Ik kan dit."

Ik arriveerde in Pennsylvania, zonder familie of vrienden. Op de eerste dag verliet ik het hotel, liep wat rond en verdwaalde. Ik vroeg in gebrekkig Engels de weg: "Excuseer me, waar is... eh... hotel?" Een Amerikaan glimlachte en wees me de weg. Ik vond het hotel en dat kleine succesje gaf me moed.

Ik heb acht weken lang geleerd hoe ik boodschappen moest doen, de bus moest nemen, Engels moest spreken en zelf moest beslissen waar ik heen moest gaan. Voor het eerst had ik volledige vrijheid. Niemand vertelde me wat ik wel of niet moest doen. Ik nam beslissingen, ik maakte fouten, ik leerde ervan.

Ik ging naar een zomerkamp waar ik kinderen van over de hele wereld ontmoette. Het was een microkosmos van diversiteit, waar ik het belang van luisteren en openheid leerde. Muziek was alomtegenwoordig, een rode draad die onze verhalen verbond en ons kracht gaf.

Innerlijke dialogen: Moed en angst

Elio Een volwassene spreekt de jonge Elio toe: "Ik weet dat je bang bent. Ik weet dat je je alleen voelt. Ik weet dat je denkt: 'Wat als ik een fout maak?' Maar kijk eens wat je hebt gedaan: je bent weggegaan. Alleen. Je bent de oceaan overgestoken. Je hebt om hulp gevraagd. Je hebt je weg gevonden. Je was dapper."

Hij zegt tegen Giulia, zijn 7-jarige dochter: "Als je bang bent, is dat oké. Maar ga toch. Want aan de andere kant van de angst ligt vrijheid."

De soundtrack van het leven

Muziek voedde mijn dromen en bood me een toevluchtsoord in moeilijke tijden. 883, Vasco Rossi, Lucio Dalla, Guns N' Roses, Jovanotti, Ligabue: elk nummer sprak tot een deel van mij.

Levenslessen

1. De wereld is veranderd. En dat is prima.
2. Diversiteit is rijkdom, geen probleem.
3. Als je wilt, kun je het proberen. Probeer het gewoon.
4. Mensen helpen graag. Vraag het gerust.
5. Ik kan het alleen.

SPEL HOOFDSTUK 2

 VERSTOPPERTJE SPELEN:

Hoe oud was Elio tijdens zijn eerste soloreis naar Amerika?

 VRAAG VOOR JOU: Heb je ooit iets helemaal alleen gedaan, voor de eerste keer? Wat? Hoe voelde dat?

✨ GEHEIM WOORD: Wat is het woord dat Elio in Amerika heeft geleerd?

(Hint: Het begint met een "C" en betekent "bang zijn, maar toch gaan.")

HOOFDSTUK 3: ENGELAND (1998, 2004 en 2006)

Lontdekkingen doen in Londen

Het was 1998. Ik was 20 jaar oud en landde op Heathrow Airport in Londen. Deze keer was het geen vakantie, maar werk en studie. Ik had me ingeschreven bij een taalschool omdat ik perfect Engels wilde leren, in het buitenland wilde studeren en de wereld verder wilde ontdekken.

Koffer, rugzak, dromen. "Londen, baby, hier ben ik!" dacht ik met een mengeling van opwinding en angst.

De cultuurschok van de eerste paar dagen

Londen was totaal anders dan ik gewend was:

- We reden aan de linkerkant en ik struikelde bij elke kruising.
- De regen leek constant aanwezig, koud en aanhoudend.
- Het eten? Vis en friet, bonen op toast... een twijfelachtige ervaring.
- De Engelsen waren beleefd maar afstandelijk, hoffelijk maar gereserveerd.

Ik dacht: "Waar ben ik gebleven?"

Verschillen tussen Italië en Engeland

Italië was zon, warmte, fantastisch eten, familie altijd in de buurt, levendige gesprekken en knuffels. Engeland was koud, regenachtig, twijfelachtig eten, ieder voor zich, "Sorry," "Pardon," "Dank u wel."

De eerste maand had ik heimwee. Ik belde elke dag naar huis. Mijn moeder zei dan: "Kom naar huis! Het is koud daar!" Ik antwoordde: "Het gaat goed, mam." Maar dat was niet waar.

Engelse school en multiculturalisme

De lessen werden in het Engels gegeven, met klasgenoten van over de hele wereld: Italianen, Indiërs, Chinezen, Nigerianen en Polen. Ik leerde academisch Engels en samenwerken, maar bovenal beseftte ik dat de wereld groter is dan ik dacht.

De eerste werken

Op 21-jarige leeftijd heb gezocht werk om mijn brood te verdienen. Ik was ober in een Italiaans restaurant: lange diensten, weinig loon, maar ik leerde discipline en klantenservice. Daarna werkte ik als barman in een club: 's avonds en in het weekend, lastige klanten, maar ik leerde geduld en probleemoplossend vermogen.

Les 6: Hard werken = vrijheid. Niets komt gratis.

Internationale vriendschappen

Ik ontmoette James, een Engelse collega; Priya, een Indiase huisgenote; en Kofi, een Nigeriaanse klasgenoot.

James vroeg me: "Waarom praten Italianen altijd over eten?"

Ik antwoordde: "Omdat eten liefde is! Waarom eten jullie Engelsen bonen op toast?"

James: "Het is praktisch!"

Ik: "Wat triest!"

Priya zei: "In India is familie alles. En jij?"

Ik antwoordde: "Zelfs in Italië. Maar ik... wil eerst de wereld zien."

Kofi: "In Nigeria is respect voor ouderen belangrijk. Hoe zit dat bij jullie?"

Ik: "In Italië ook. Maar soms te veel. Soms verstikkend."

Ik heb geleerd dat elke cultuur waarden en problemen heeft, geen enkele is perfect.

Les 7: Luister, leer, respecteer, maar kies wat je wilt behouden.

Relaties: Het patroon zet zich voort

Op mijn 22e ontmoette ik Sarah, een Engelse, mooie, intelligente en onafhankelijke vrouw. Ik werd verliefd, maar zij wilde geen serieuze relatie; ze wilde vrijheid. Ik leed daaronder. Het patroon herhaalde zich: ik hield van haar, maar zij hield niet van mij terug.

De volwassen Elio zegt tegen de jonge Elio: "Sarah is niet gemeen, ze is eerlijk. Ze heeft je verteld dat ze geen serieuze relatie wil, en je had het gevoel dat ze misschien van gedachten zou veranderen. Nee, dat zal ze niet. Je kunt mensen niet veranderen, je kunt ze alleen accepteren of loslaten. Je moet leren: ik kan niet van twee houden. Als ze niet van je houdt, is

dat niet jouw schuld en ook niet die van haar. Het is een kwestie van onverenigbaarheid. En dat is oké."

Erasmus: de beslissing

Toen ik 24 was, in mijn laatste jaar van de universiteit, stelde een professor voor dat ik Erasmus zou gaan doen. "Zes maanden studeren in een ander Europees land, een ongelooflijke ervaring."

Ik dacht: "Frankrijk. Ja, Frankrijk."

Ik heb voor Grenoble gekozen vanwege de nieuwe taal, de rijke cultuur en de nabijheid van Italië.

Einde van hoofdstuk 3

Na zes jaar in Engeland had ik vloeiend Engels geleerd, hard werken, zelfstandigheid, het leven in mijn eentje redden en multiculturalisme. Maar ook eenzaamheid, heimwee en een nog steeds onopgelost liefdesleven.

Ik keek vooruit. De volgende halte was Frankrijk, het volgende hoofdstuk Amélie.

SPEL HOOFDSTUK 3

 VERSTOPPERTJE SPELEN:

Hoeveel jaar heeft Elio in Engeland gewoond?

(Antwoord: 3 jaar)

 VRAAG VOOR JOU:

Heb je ooit in het buitenland gewoond? Hoe voelde je je de eerste paar dagen?

 GEHEIM WOORD:

Welke baan ontdekte Elio dat hij geweldig vond?

(Hint: Het begint met "I" en betekent "kennis overdragen")

(Antwoord: Onderwijs)

HOOFDSTUK 4: FRANKRIJK (2004-2006)

Grenoble, 2004

Ik was 26 toen ik voor het Erasmusprogramma in Grenoble aankwam. Ik studeerde Bestuurskunde aan Sciences Po Grenoble, maar wat ik echt leerde, stond niet in de boeken.

Het was bij een Frans meisje dat ik bij toeval op de universiteit ontmoette: Amélie.

De eerste bijeenkomst

Het was een dag zoals alle andere in de gang van de universiteit. Zij, met haar blonde haar, groene ogen en verlegen glimlach, sprak Frans met een vriendin. Ik keek gefascineerd naar haar, maar durfde niets te zeggen.

Ik had iets belangrijks geleerd: "Als je iets te graag wilt, krijg je het niet." De paradox van verlangen.

De tweede keer

In de bibliotheek, terwijl ik aan het studeren was, ging Amélie naast me zitten en zei: "Hallo. Jij bent Italiaans, toch?"

Ik antwoordde: "Ja. Ben je Frans?"

Ze glimlachte: "Ja. Mijn naam is Amélie."

We hebben urenlang gepraat over van alles en niets: Italië, Frankrijk, muziek, film, dromen. Ik voelde dat ze anders was.

Liefde

Van vriendenwe passeerdenNaar iets meer. Wandelingen, koffie, films. Amélie leerde me Frans, ik leerde haar Italiaans. We lachten, praatten, kusten. Voor het eerst was ik gelukkig.

Dialogo met Elio als kind

Elio, 26, je bent verliefd op Amélie. Je hebt gelijk, ze is bijzonder. Maar luister: het zal niet voor altijd zijn. En dat is oké. Amélie zal je leren om echt lief te hebben, zonder angst. Die les zal altijd van pas komen.

Frankrijk

Ik ontdekte Grenoble met zijn bergen, sneeuw en warme chocolademelk. Ik bezocht Parijs met de Eiffeltoren, het Louvre en de Seine. Lyon met zijn eten, wijn en cultuur.

Maar bovenal heb ik de Franse cultuur ontdekt.

Culturele verschillen

Italië: familie centraal, sterke emoties, krachtige taal, "Ik hou van je" wordt zelden gezegd.

Frankrijk: Het individu staat centraal, emoties worden beheerst, er wordt zachtjes gesproken en er wordt vaak "Je t'aime" gezegd.

Ik heb geleerd dat elke cultuur op een andere manier liefheeft.

Het probleem

We waren gelukkig, maar Erasmus liep ten einde. Ik moest terug naar Italië om mijn studie af te maken, terwijl Amélie in Frankrijk bleef.

'Wat moeten we doen?' vroeg ik.

'Zullen we het op afstand proberen?' zei ze.

"Ja, laten we het proberen."

Op afstand (2005)

Telefoontjes, e-mails, Skype. Maar het was niet hetzelfde. Ik had het gevoel dat ik haar aan het verliezen was. Hoe meer ik bang was haar te verliezen, hoe meer ik me aan haar vastklampte.

De paradox van verlangen: hoe meer je het wilt, hoe minder je het krijgt.

Het einde

Zomer 2005. Amélie belde: "Elio, we moeten praten."

Dat wist ik al.

"Ik kan het niet meer. Het is te moeilijk. Het spijt me."

"Ik begrijp."

Maar ik begreep het niet.

Waarom? "Waarom verlaat hij me?" "Omdat ik niet goed genoeg ben?" "Omdat..."

De pijn

Ik luisterde naar Lucio Dalla's "Caruso". Ik heb wekenlang gehuild.

Dialoog met de jonge Elio

Elio, 27, Amélie heeft je verlaten. Ik weet dat je pijn hebt en denkt: "Ik ben niet goed genoeg."

Maar luister: het is niet waar. Amélie heeft je niet verlaten omdat je niet goed genoeg was, maar omdat het te moeilijk was. En dat is oké.

Ze heeft je geleerd om echt en diepgaand lief te hebben. Deze les zal je altijd van pas komen, samen met Ingrid, Nadia en Giulia.

Amélie leerde je: "Liefhebben is niet bezitten. Liefhebben is bevrijden."

Dit is de belangrijkste les. Dankjewel, Amélie.

Les geleerde les

Je kunt liefde niet afdwingen, controleren of tegenhouden. Je kunt alleen liefhebben en loslaten.

Gesprek met Giulia (7 jaar oud)

"Giulia, toen papa 26 was, werd hij verliefd op een Frans meisje, Amélie. Ze was mooi, intelligent en lief. Papa hield ontzettend veel van haar, maar toen verliet Amélie hem. Papa heeft er veel onder geleden, maar hij heeft geleerd dat liefde niet gaat over je inhouden, maar over loslaten. Papa past die les ook op jou toe. Papa houdt ontzettend veel van je, maar hij houdt je niet tegen, want je bent vrij om te vliegen. Papa zal er altijd voor je zijn, maar jij bent vrij."

Einde van hoofdstuk 4

Ik verliet Frankrijk, ik verliet Amélie, maar ik nam de taal, de cultuur en de les van de liefde met me mee. Ik wist dat "liefde niet iets is wat je bezit, maar iets wat je beleeft."

Volgende halte: Ierland. Nieuw leven, wedergeboorte.

Spelhoofdstuk 4

 VERSTOPPERTJE SPELEN:

Wat was de naam van het Franse meisje?

(Antwoord: Amélie)

 VRAAG VOOR JOU:

Heb je ooit van iemand gehouden die je vervolgens verliet? Hoe voelde je je daarbij?

✨ ✨ GEHEIM WOORD:

Welke les leerde Elio van Amélie?

(Hint: Het begint met een "L" en betekent "houd je niet in".)

(Antwoord: Laat vrij)

HOOFDSTUK 5: IERLAND – Wedergeboorte in de regen

Aankomst in Dublin

Ik landde in Dublin op een regenachtige avond, bijna cliché. Het regende lichtjes en de ramen van de bus die me van het kleine vliegveld naar het stadscentrum bracht, besloegen. Ik was zevenentwintig, had een veel te zware rugzak en het gevoel dat ik mijn leven opnieuw moest opbouwen.

Ik herinner me mijn eerste teug Ierse lucht: de geur van nat gras, turf en bier. De stad was een mozaïek van gele lichtjes en blauwachtige schaduwen, de pubs waren al gevuld met gelach en muziek. Het leek allemaal een beetje magisch, en een beetje melancholisch.

Nieuwe begin

In Ierland kende ik niemand. Ik had fouten, verloren liefdes en het gevoel nooit goed genoeg te zijn achter me gelaten. Ik wist alleen dat ik moest werken, leren en misschien wel opnieuw geboren moest worden.

Mijn eerste baan was in een callcenter. Uitputtende diensten, onmogelijk te verstaan accenten, koffiepauzes waarin ik mijn eerste zinnen in het Engels en mijn eerste scheldwoorden in het Iers leerde. Maar het was ook daar dat ik Marta ontmoette, een Siciliaans meisje met wie ik veel lachte en droomde van ontsnapping.

De kroeg, de regen, de muziek

De avondenDublinbestond uit overvolle pubs, langzaam getapte Guinness en volksmuziek die jeingevoerdOnder mijn huid. Ik herinner me een oude violist die "The Parting Glass" speelde en ik was ontroerd, ook al begreep ik de woorden niet.

Het was in die pubs dat ik Sebastiano ontmoette, mijn vriend voor het leven. Hij was net als ik bij toeval in Ierland terechtgekomen en net als ik had hij een voorliefde voor het repareren van kapotte dingen. Hij werkte met bulldozers, maar hij wist ook hoe hij gebroken zielen moest helen: die van hemzelf, die van mij en die van zijn vrouw, die hij, vol roest, had opgeraapt en geholpen om herboren te worden.

Ierse lessen

Ierland heeft me veerkracht bijgebracht. Hier oordeelt niemand je om je fouten, want iedereen heeft een verhaal van falen en wedergeboorte. Hier leerde ik dat je zelfs in de regen gelukkig kunt zijn, dat muziek meer heelt dan duizend woorden, dat ware moed niet betekent dat je niet valt, maar dat je elke keer weer opstaat.

Crisis en wedergeboorte

Niet alles was even makkelijk. Er waren dagen van eenzaamheid, van heimwee, van huilen in een vochtige kamer. Maar er was ook gelach, diepe vriendschappen en een herwonnen zelfvertrouwen. Ik werkte in een hostel, leerde Ierse stoofpot koken, ceili dansen en verhalen vertellen onder het genot van een pint bier.

Het gevoel van wachten

In Ierland leerde ik de waarde van wachten. Het wachten op de lente na een eindeloze winter. Het wachten op een telefoontje, op liefde, op een antwoord. Het wachten om te begrijpen wie ik werkelijk ben.

Het detail dat overblijft

Ik herinner me een avond waarop, toen ik de kroeg verliet, de regen in mijn gezicht sloeg en ik dacht dat het geluk misschien wel daar lag: in de imperfectie, in de regen, in dat moment zwevend tussen melancholie en hoop.

Spelhoofdstuk 5

 VERSTOPPERTJE SPELEN:

 VRAAG VOOR JOU:

Heb je wel eens meegemaakt dat alles mis leek te gaan, maar dat iets (of iemand) je vervolgens hielp om weer op het juiste spoor te komen?

 GEHEIM WOORD:

Welke les heeft Elio in Ierland geleerd?

(Hint: Het begint met een "R" en betekent "opstaan na een val.")

(Antwoord: Veerkracht)

HOOFDSTUK 6: ITALIË – TERUGKEER, WORTELS EN VLEUGELS

Abbiategrosso, 2009–2010

Elio is 31 jaar oud. Na Amerika (vrijheid), Engeland (werk), Frankrijk (universiteit en liefde) en Ierland (wedergeboorte) keert hij terug naar Italië. Maar hij zal nooit meer dezelfde zijn. En dit is niet zijn enige terugkeer: de laatste, meest ingrijpende en moeilijke, zal met Ingrid zijn, gedreven door liefde maar geschokt door de Italiaanse realiteit.

Familie en terugkeer

Terugkeren naar Italië betekent terugkeren naar zijn wortels: zijn moeder Carmela, die hem verwelkomt met knuffels en verwachtingen ("Nu ga je settelen, trouwen, kinderen krijgen"), zijn vader Giovanni, die alleen maar aan stabiliteit denkt ("Genoeg gereisd, het is tijd om je te settelen"). Maar Elio voelt de last van een innerlijk conflict: hij verlangt naar vrijheid, niet naar een traditioneel leven. Ingrid, gewend aan de Noorse efficiëntie, heeft moeite om te wennen aan de Italiaanse zon, het banenverlies, de bureaucratie, de kleine kamer in Ciampino, het verkeer, de hitte en de teleurstelling van een schoonheid die omslaat in vermoeidheid.

Italië: tuin en gevangenis

Italië is een tuin van kunst, geschiedenis en gastronomie, maar ook een gevangenis van gewoonten, ondeugden en tegenstrijdigheden. Trastevere in de avond, de restaurants, de pens, de carbonara, de liederen van dichters, de magie van de steegjes. Maar ook de worsteling van het leven, van het vinden van stabiliteit, van het verdragen van traagheid en wantrouwen. Ingrid houdt van schoonheid, maar lijdt onder de hardheid ervan. Er zijn dagen dat Elio haar huilend aantreft in de keuken na wéér een gemiste les, terwijl buiten de Romeinse zon de straatstenen verwarmt, maar haar hart koud blijft.

De wortels: de familie Mondello en Anzà

Elio's wortels zijn tweeledig: de familie Mondello, bescheiden, serieus en gul, zoals kenmerkend is voor het Noord-Europese hartland waar hij zich toe aangetrokken voelt; en de familie Anzà, trots en aristocratisch, die altijd hun titels en privileges verdedigen. De tantes van de familie Mondello zijn tante Clara, tante Teresa, tante Bianca en tante Marta: streng maar met een groot hart; zij zorgen voor ruzies, grappen, tranen en gelach. De familie Anzà daarentegen is kouder, afstandelijker en meer gericht op uiterlijkheden en prestige. Dit contrast vormt Elio: hij voelt zich thuis in twee werelden, twee polen die hem naar het noorden en het zuiden trekken, tussen rijkdom en armoede, tussen het verlangen om te ontsnappen en de noodzaak om terug te keren.

De generatievergelijking

Aan tafel wordt de gebruikelijke vergelijking gemaakt:

Vader: "Elio, je bent 31. Je moet een vaste baan vinden. Je moet een huis kopen. Je moet trouwen."

Elio: "Papa, ik wil geen vaste baan. Ik wil geen huis kopen. Ik wil nog niet trouwen."

Vader: "Wat wil je dan? Voor altijd blijven reizen? Zo kun je niet leven!"

Elio: "Ik heb de wereld gezien. Ik heb in vijf landen gewerkt. Ik heb vier talen geleerd. Ik heb ervaringen opgedaan die je je niet kunt voorstellen."

Vader: "Nou en? Wat heb je bereikt? Geen huis, geen familie, geen veiligheid!"

Elio: "Ik heb vrijheid gewonnen. Ik heb ervaringen opgedaan. Ik heb geleefd."

Vader: "Vrijheid voedt je niet!"

Stilte. Maar Elio weet dat het niemands schuld is: het zijn gewoon andere tijden. Zijn vader meet succes af aan zekerheid, Elio aan vrijheid. En dat is prima.

De laatste terugkeer: met Ingrid

De laatste terugkeer naar Italië, met Ingrid, is de meest traumatische. Ingrid voelt zich verloren, teleurgesteld door de Italiaanse realiteit, vaak alleen gelaten, zonder vast werk, in een prachtig maar moeilijk land. Elio ziet zijn wortels en vleugels in conflict: hij houdt van Italië, de keuken, de monumenten, de cultuur, maar hij voelt dat hij er niet kan blijven. Er is te veel onevenwicht, te veel schoonheid en te veel lelijkheid tegelijk. Italië is een paradijs en

een hel, zoals in From Scratch: God scheidt Sicilië en vervolgens de Sicilianen om het in evenwicht te brengen.

Mondelio: de eerste onderneming

Na zijn verblijf in Ierland keerde Elio terug naar Sicilië en richtte daar zijn eerste bedrijf op: Mondelio, een naam bedacht door zijn vriend Sandro. Mondelio was bedoeld om kleine Siciliaanse dorpjes te promoten, de "wereld van zonneschijn", een droom van perfectie. Maar de realiteit is anders: het is niet altijd zonnig, het is niet altijd perfect. Toch vormt het een eerste brug tussen zijn Italiaanse roots en zijn verlangen naar de toekomst.

Mondosol: De wedergeboorte in Noorwegen

Alleen in Noorwegen zal Elio Mondelio transformeren in Mondosol, en daarmee de betekenis van "wereld" en "zon" met zich meedragen, het licht dat hij overal wil verspreiden. Mondo, zoals Italië, Sol, zoals de stralende ziel, de authenticiteit ervan.

Herinneringen, liedjes, contrasten

Elio's Italië bestaat uit liedjes ("Viva l'Italia," "Roma Capoccia"), de Romeinse keuken (carbonara, tripe, cacio e pepe, pizza), adembenemende kunst en architectuur, zomers in Ostia te midden van hitte en verkeer, vochtige winters in oude huizen, tradities en bijgeloof. Maar het bestaat ook uit teleurstellingen, gebroken beloftes, mensen die niet komen opdagen, banen die verdwijnen, intense en plotselinge vriendschappen, afscheid en omhelzingen. Het is een land waar elke schoonheid een strijd verbergt, waar elke tuin zijn gevangenis is.

Wortels, vleugels en afscheid.

Elio, 32, 2010. Hij kijkt naar Italië, zijn familie, zijn wortels. Maar hij kiest voor vleugels. Niet omdat hij zijn wortels haat, maar omdat hij van vleugels houdt. Bestemming: Noorwegen. Nooit eerder geweest, een nieuwe taal, een andere cultuur, een uitdaging. "De laatste reis. De moeilijkste."

Luchthaven Milaan. Moeder Carmela huult: "Waarom ga je altijd weg?" Elio: "Omdat ik moet, mam. Ik móét." Vader Giovanni, ernstig: "Wanneer kom je terug?" Elio: "Ik weet het niet, pap. Ik weet het niet." Knuffel. Elio stapt in het vliegtuig. Italië krimpt. Dan verdwijnt hij. "Deze keer is het anders. Deze keer... blijf ik."

Dialog met Giulia

Giulia, toen papa 32 was, verliet Italië. Oma Carmela was verdrietig. Opa Giovanni was ernstig. Maar papa moest gaan. Omdat papa wortels heeft. Maar hij heeft ook vleugels. En hij kan niet leven met alleen wortels. Hij heeft ook vleugels nodig. In de wereld. In jouw dromen. Ik weet dat je vleugels nodig hebt. Vlieg, Giulia. Vlieg.

Einde van hoofdstuk 6

Elio verlaat Italië. Alweer. Maar deze keer weet hij het: het is geen vlucht. Het is een bewuste keuze. Het is geen verlating. Het is een ontdekkingstocht. Het is niet het einde. Het is het begin. Volgende reis: Noorwegen. Het laatste land. Zijn ware thuis.

SPEL HOOFDSTUK 6

 VERSTOPPERTJE SPELEN:

Wat is de naam van het eerste bedrijf dat Elio oprichtte?

(Antwoord: Mondelio)

 VRAAG VOOR JOU:

Heb je ooit moeten kiezen tussen wortels en vleugels? Waar heb je voor gekozen?

 GEHEIM WOORD:

Wat heeft Elio behalve wortels nog meer?

(Hint: Het begint met een "A" en betekent "vliegen")

(Antwoord: Ali)

HOOFDSTUK 7: NOORWEGEN (2010-HEDEN) – HET WARE THUIS

Oslo, 2010

Elio is 32 jaar oud. Hij is op de luchthaven van Gardermoen. Buiten snijdt de kou door zijn huid, alles is bedekt met sneeuw en de stilte is overweldigend, bijna onwerkelijk.

Welkom in Noorwegen.

Elio denkt: "Wat doe ik hier?"

Maar hij kent het antwoord: "Ik zoek een huis."

Eerste dagen – Cultuurschok

Noorwegen is anders. Alles is anders.

Italië: warm, zonnig, luide stemmen, familie altijd in de buurt, een hartverwarmend "Hallo! Hoe gaat het?"

Noorwegen: een koude, donkere winter, zachte woorden, bijna een gefluister, ieder voor zich, een simpel "Hé" en dat is alles.

Elio heeft het gevoel dat hij op een andere planeet is.

De Noorse taal

Noors leren is een uitdaging: de letters Æ, Ø, Å lijken vreemde symbolen, de tonen veranderen de betekenis van woorden en de grammatica is complex.

Maar Elio geeft niet op. Hij weet dat hij de taal moet spreken om te integreren.

Les 14: Taal is de sleutel tot cultuur.

Het werk

Het vinden van een baan in Noorwegen is lastig:

- Spreekt vloeiend Noors.
- Erkende certificaten
- Netwerk van contacten

Elio heeft alleen basiscertificaten voor Noors, Italiaans en Engels, en geen contacten.

Maar ze vindt werk als kleuterjuf in Oslo.

Eindelijk een keerpunt.

Noorse cultuur

Elio ontdekt Noorse waarden:

1. Janteloven – De wet van Jante: Denk niet dat je beter bent dan anderen, wees altijd bescheiden.
2. Likestilling – Gelijkheid tussen mannen en vrouwen, met vaders die ouderschapsverlof opnemen en werkende moeders.
3. Friluftsliv – Buitenleven, heilige natuur, skiën, wandelen, bergen. "Er bestaat geen slecht weer, alleen de verkeerde kleding."
4. Dugnad – Vrijwillig, kosteloos gemeenschapswerk waaraan iedereen deelneemt.

Elio denkt: "Dit is anders, maar wel interessant."

Integratie – moeilijk

Vriendschap sluiten met Noren is ingewikkeld: beleefd maar afstandelijk, aardig maar koud, open maar gesloten.

Elio nodigt een collega uit voor een kop koffie na het werk.

Het antwoord? "Eh... misschien... even kijken... ik heb dingen te doen..."

= NEE.

Elio vraagt zich af: "Hoe maak je hier vrienden?"

Elio (volwassen) → Elio (33 jaar oud)

Noorwegen is moeilijk, koud, afgelegen en gesloten.

Maar ze is niet slecht, gewoon anders.

Noren zijn niet afstandelijk, ze zijn gereserveerd. Ze haten je niet; ze hebben al sinds hun kindertijd vrienden.

Het kost tijd. Heel veel tijd. Maar als je er eenmaal in zit, zit je er voor altijd in.

Geduld.

Julia (2014)

Elio is 36 jaar oud. Giulia is geboren in Noorwegen, half Italiaans en half Koreaans, heeft bruin haar en bruine ogen.

Elio en Ingrid worden opnieuw verliefd, maar deze keer is het anders.

Elio klampt zich niet vast, hij is niet bang, hij laat Ingrid los. En het werkt.

Ze wonen samen met Giulia.

Elio wordt vader. Alles verandert.

Kijk naar Giulia, klein, fragiel, mooi.

Hij denkt: "Dit is mijn missie. Haar."

Volwassen Elio → Jonge Elio (36 jaar oud)

Hij begrijpt het eindelijk.

Hij begrijpt waarom mama hem in de kinderwagen heeft achtergelaten.

Hij begrijpt nu waarom zijn vader altijd aan het werk was.

Hij begrijpt waarom de leraren streng waren.

Niet omdat ze slecht waren, maar omdat ze hun best deden met wat ze hadden en wisten.

Nu zal hij hetzelfde doen, maar op een andere manier.

Omdat hij leerde van pijn, van eenzaamheid, van liefde.

Giulia zal nooit in de kinderwagen hoeven wachten. Ze zal altijd horen: "Ik hou van je."

Ze zal altijd vrij zijn.

Omdat Elio de cyclus doorbrak.

Goed gedaan, Elio. Goed gedaan.

Vaderschap

Elio zegt elke dag tegen Giulia: "Ik hou van je."

En Giulia antwoordt: "Ik hou van je, papa."

Voor het eerst voelt Elio wederzijdse, volledige en onvoorwaardelijke liefde.

Les 15: De liefde die je geeft, krijg je altijd terug.

Scheiding (2020)

Elio en Ingrid gaan uit elkaar.

Maar deze keer is het anders.

Geen haat, geen woede, geen drama.

Just: "Het werkt niet meer, maar we houden van elkaar en we willen het beste voor Giulia."

Gezamenlijk ouderschap.

Giulia woont de ene week bij haar moeder en de andere week bij haar vader.

En het werkt.

Elio leerde: "Liefde is niet bezitten. Liefde is samenwerken."

Noorwegen – Vandaag (2025)

Elio is 47 jaar oud. Hij heeft 15 jaar in Noorwegen gewoond.

Hij leerde:

1. Geduld – Dingen kosten tijd, niet alles gebeurt snel, en dat is oké.
2. Balans – Werk is belangrijk, maar niet alles. Familie, natuur en het leven zijn even belangrijk.
3. Gelijkheid – Vaders kunnen vaders zijn, mannen kunnen huilen, vrouwen kunnen werken, iedereen kan zichzelf zijn.
4. Gemeenschap – Anderen helpen, vrijwilligerswerk, dugnad, samen staan we sterker.

Les 16: Thuis is niet waar je geboren bent. Thuis is waar je ervoor kiest te blijven.

Elio (volwassene) → Giulia (7 jaar oud)

Giulia weet dat haar vader in Italië is geboren, maar in Noorwegen woont.

Waarom?

Omdat Noorwegen mijn vader iets gaf wat Italië niet kon: de vrijheid om zichzelf te zijn.

In Italië werd van een vader verwacht dat hij de perfecte zoon was, de traditionele echtgenoot, de sterke man.

In Noorwegen kan een vader een aanwezige vader zijn, een gevoelige man, een vrijgeest.

En dit is mijn thuis.

Niet omdat Noorwegen beter is, maar omdat het compatibel is.

En op een dag zal Giulia haar thuis kiezen. Misschien Noorwegen, misschien Italië, misschien een ander land.

En dat is prima, wat het ook is.

Want thuis is waar je ervoor kiest te blijven.

De kern van de reis: jezelf accepteren, jezelf vergeven, groeien.

Dit thema vormt de kern van het boek, de rode draad die door alle verhalen en overpeinzingen van Elio loopt.

De uitdaging van zelfevaluatie en vergeving

Vaak zijn we het niet eens met onze dromen, voelen we ons niet goed genoeg. Veel dingen houden ons tegen, vooral het gebrek aan iemand die echt in ons geloofde. Om onze ware potentie te bereiken, moeten we een grote hindernis overwinnen: vergeving. Door een lijst te maken van degenen die ons pijn hebben gedaan en van wat we zelf hebben gedaan dat ons belast, kunnen we onszelf bevrijden en groeien.

De rommel in je leven opruimen.

Verwijder mensen, gewoonten en gedachten die ruimte innemen en niet langer nodig zijn. Externe chaos weerspiegelt interne wanorde. Opruimen is een daad van zelfliefde.

Persoonlijke verantwoordelijkheid en groei

Wacht niet tot dingen vanzelf veranderen. Wees eerlijk tegen jezelf, vraag om feedback en werk aan je zelfvertrouwen.

Van jezelf houden als een revolutionaire daad.

Goed voor jezelf zorgen is de hoogste prioriteit. Zonder mentale en fysieke gezondheid kun je niemand van dienst zijn. Houd van jezelf, voed je lichaam en geest.

Wees lief voor jezelf.

Je zult nooit perfect zijn. Leer jezelf te vergeven en groei met meer bewustzijn.

Wees duidelijk over je behoeften.

Communiceer je behoeften duidelijk, neem de verantwoordelijkheid voor je leven en durf te doen waar je altijd van gedroomd hebt.

Einde van hoofdstuk 7

Elio verlaat Italië. Alweer. Maar deze keer weet hij het: het is geen vlucht. Het is een bewuste keuze. Het is geen verlating. Het is een ontdekkingstocht. Het is niet het einde. Het is het begin.

Volgende reis: Noorwegen. Het laatste land. Het ware thuis.

SPELHOOFDSTUK 7

 VERSTOPPERTJE SPELEN:

Hoeveel jaar heeft Elio in Noorwegen gewoond?

(Antwoord: 15 jaar)

 VRAAG VOOR JOU:

Waar voel je je thuis? Waarom?

 GEHEIM WOORD:

Het gaat er niet om waar je geboren bent, maar waar je ervoor kiest te blijven?

(Antwoord: Huis)

HOOFDSTUK 8: VANDAAG (2025) – REFLECTIES EN LESSEN

Ringerike, november 2025

Elio, 47, kijkt uit het raam van zijn huis. De sneeuw bedekt het landschap zachtjes, de bergen doemen majestueus op aan de horizon en de stilte omhult alles als een warme omhelzing. Dit is Noorwegen. Dit is zijn thuis.

Alledaagse scène

De mokapot pruttelt op het fornuis. Giulia, nog slaperig, komt in haar gestreepte pyjama de keuken binnen. Elio glimlacht naar haar: "Goedemorgen, prinses."

Giulia klimt op de stoel en pakt de gekleurde beker: "Papa, mag ik het boek vandaag mee naar school nemen?"

"Tuurlijk, schat. Welke wil je meenemen?"

"Die met het verhaal van het kleine meisje dat op reis gaat."

Elio knikt. Hij weet dat dat verhaal ook van hen is.

De reis

Elio blikt terug op zijn reis door zes landen, zes fasen van een intens leven vol uitdagingen en ontdekkingen:

1. Italië (1978-1996, 2009-2010) – Diepe wortels, familie, moedertaal.
2. Amerika (1996-1997) – De vrijheid om te ontdekken, de droom, de eenzaamheid.
3. Engeland (1998-2004) – Werk, studie, multiculturalisme.
4. Frankrijk (2004-2005) – Liefde en universiteit, het hart dat zich opent.
5. Ierland (2006-2007) – Wedergeboorte, gemeenschap, nieuwe perspectieven.
6. Noorwegen (2010-heden) – Thuis, integratie, groei.

47 jaar oud, 6 landen, 1 verhaal. Maar wat heeft hij nu echt geleerd?

De 16 levenslessen

Elio blikt terug op de belangrijkste lessen die hij onderweg heeft geleerd:

1. Liefde wacht niet; ze wordt opgebouwd en beleefd in het heden. Geleerd in de kinderwagen, gebroken met Giulia.
 2. De wereld is groot en zit vol mogelijkheden; je moet alleen de moed hebben om haar te verkennen.
 3. Als je wilt, kun je het: waar een wil is, is een weg.
 4. Mensen helpen graag, vraag het gerust.
 5. Ik kan het alleen, maar ik hoef niet alleen te zijn.
 6. Hard werken brengt vrijheid.
 7. Luister, leer, heb respect, maar kies wat goed voor jou is.
 8. Liefde spreekt duizend talen.
 9. Liefde betekent bevrijden.
 10. Een thuis is overal te vinden, je hoeft alleen maar je hart open te stellen.
 11. Pijn kan een doel worden.
 12. Als je loslaat wat je vasthoudt, wordt liefde licht.
 13. Niet alle plekken zijn voor iedereen geschikt, en dat is prima.
 14. Taal is de sleutel tot cultuur.
 15. De liefde die je geeft, krijg je altijd terug.
 16. Thuis is niet waar je geboren bent, maar waar je ervoor kiest te blijven.
-

Gebroken patronen

Elio overdenkt de patronen die hij in zijn leven heeft doorbroken:

- **Patroon 1: Liefde = lijden**
 - Oorsprong: Moeder die nooit "Ik hou van je" zei, afstandelijke vader, strenge leraren.
 - Manifestaties: onbeantwoorde liefde, verlies, scheiding.
 - Verboden door: Giulia, wederzijdse en onvoorwaardelijke liefde.
- **Patroon 2: Hoe meer je het wilt, hoe minder je het krijgt.**
 - Oorsprong: behoefte aan aandacht en eenzaamheid in de kindertijd.
 - Manifestaties: gehechtheid, lijden, ontevredenheid.
 - Gebroken met: loslaten, accepteren, leven in het nu.
- **Patroon 3: Ik moet te veel liefhebben om geliefd te worden.**
 - Oorsprong: voorwaardelijke liefde binnen het gezin.
 - Uitingen: onevenwichtige relaties, te veel geven, te weinig ontvangen.
 - Gebroken met: evenwicht, gezonde grenzen, wederzijdse liefde.

Emotionele details

ElioHij herinnert zich een winteravond, waarop hij en Giulia op het vloerkleed in de woonkamer zaten en een Lego-kasteel bouwden. Buiten woedde een storm. Binnen klonk op de achtergrond muziek van Fabrizio De André. Giulia lacht: "Papa, waarom is de wind zo eng?"

Elio kijkt haar recht in de ogen: "De wind is niet slecht, Giulia. Hij is gewoon sterk. Net als emoties. Soms zijn ze eng, maar dan gaan ze weer over. En we blijven hier, samen."

Giulia omhelst hem. Elio voelt dat hij op dat moment echt een vicieuze cirkel doorbreekt.

Psychokinese: De kracht van de geest

Elio reflecteert op de cyclus van overtuigingen, acties en resultaten:

- Geloof → Actie → Resultaat → Bevestiging.

Voorbeelden:

- "Ik ben arm" → Ik neem geen risico's, ik zoek geen kansen → Ik blijf arm → bevestigt de overtuiging.
- "Ik verdien geen liefde" → Ik kies voor onbereikbare mensen → Ik word niet geliefd → bevestigt mijn overtuiging.

Hoe doorbreek je de vicieuze cirkel?

1. Erken de overtuiging.
2. Stel er vragen over.
3. Vervang het door een nieuw exemplaar.
4. Handel volgens het nieuwe geloof.
5. Bekijk de nieuwe resultaten.

Les 17: Je gedachten creëren je realiteit.

Innerlijke dialoog

ElioVoor de spiegel zegt hij zachtjes: "Je bent niet je vader. Je bent niet je moeder. Je bent jezelf. En dat is oké."

Soms schrijft ze een zin in haar dagboek: "Vandaag kies ik ervoor mezelf te vergeven. Vandaag kies ik ervoor aardig voor mezelf te zijn."

Overvloed versus schaarste

Schaarsheidsmentaliteit (ouders):

- "Er is niet genoeg voor iedereen."
- "Je moet hard werken om te overleven."
- "Vertrouw anderen niet"

De mentaliteit van overvloed, Elio:

- "Ik kan rijkdom creëren"
- "Er is genoeg voor iedereen"
- "Mensen zijn gul"

Resultaten:

- Schaarste: financiële zekerheid maar een beperkte levensduur, angst.
- Overvloed: Een leven vol ervaringen, maar met financiële onzekerheid.

Elio streeft naar evenwicht.

Les 18: Noch schaarste, noch overvloed, maar evenwicht.

Dagelijkse aflevering

Op een vrijdagavond maakt Elio pizza met Giulia. Het meel vliegt in het rond. Ze lachen terwijl ze het deeg kneden. "Pap, Noorse pizza is nooit zo lekker als die van jou."

Elio antwoordt: "Omdat we het samen doen. En thuis is waar de geur van pizza en gelach de lucht vult."

Helios (Zon) versus Petrus (Steen)

Elio reflecteert op zijn identiteit:

- Helium = Zon: dynamisch, verandert, verlicht, verwarmt.

- Peter = Steen: stabiel, constant, solide.

Les 19: Iedereen heeft zijn of haar rol.

Giulia – De schat

Elio kijkt naar Giulia, een zevenjarig meisje dat vredig slaapt.

Denkt:

"Zij is de reden. De reden dat ik heb gereisd, geleden en geleerd. Alles wat ik heb geleerd, pas ik met haar toe."

Giulia zal nooit in de kinderwagen hoeven wachten. Ze zal altijd "Ik hou van je" horen. Ze zal altijd vrij zijn.

Omdat Elio de cyclus doorbrak.

Helios volwassene → Helios kind (3 jaar)

Kleine Elio, in de kinderwagen, dit is de stem van de volwassen Elio, 47 jaar oud:

"Je hebt het gedaan. Je hebt gewacht, je hebt geleden, je hebt gehuild. Je bent een man geworden, een vader, een bruggenbouwer. Giulia zal niet wachten zoals jij hebt gewacht. Je hebt de vicieuze cirkel doorbroken. Dankjewel, kleine Elio. Dankjewel dat je zo sterk bent. Dankjewel dat je niet hebt opgegeven. Dankjewel dat je mij bent geworden. Ik hou van je."

Emotioneel geheugen

ElioHij herinnert zich de nacht, na een zware dag op school, dat hij naast Giulia's bed ging zitten, haar haar streelde en fluisterde: "Zelfs als ik het mis heb, hou ik van je. Zelfs als ik moe ben, hou ik van je. Altijd."

Giulia, half in slaap, glimlachte: "Ik hou ook van jou, papa. Altijd."

Vandaag

Elio, 47, kijkt uit het raam. Sneeuw, bergen, stilte. Noorwegen. Thuis.

Giulia slaapt. Rust.

Elio glimlacht:

"Zes landen. Eén verhaal. Eén leven. En het is nog niet voorbij. Het verhaal gaat verder. Elke dag. Met Giulia. Met Mondosol. Met de bruggen die ik bouw. Het verhaal gaat verder."

Einde van hoofdstuk 8

Maar dit is niet het einde. Er is nog één hoofdstuk, het belangrijkste, dat Elio niet wil schrijven, maar wel móét schrijven: het hoofdstuk van de dood.

VERVOLG IN HOOFDSTUK 9...

SPEL HOOFDSTUK 8

 VERSTOPPERTJE SPELEN:

Hoeveel lessen heeft Elio geleerd?

(Antwoord: 19 lessen)

 VRAAG VOOR JOU:

Wat is de belangrijkste les die je in je leven hebt geleerd?

✨ GEHEIM WOORD:

Wat creëren je gedachten?

(Antwoord: Werkelijkheid)

HOOFDSTUK 9: MONDELLO'S DOOD (?) – DE ONZICHTBARE DRAAD

Stelling

Elio, 47 jaar oud.

Denk na over de dood.

Niet omdat hij ziek is. Niet omdat hij oud is. Maar omdat hij een mens is. En alle mensen sterven.

Angst

Is Elio bang voor de dood?

Ja. En nee.

Ja, want:

- Hij wil Giulia niet verlaten.
- Hij wil niet dat Giulia lijdt.
- Hij wil niet dat Giulia alleen is.

Nee, want:

- Hij leefde
- Hij hield van
- Hij leerde het.
- Hij doorbrak de cyclus.

Maar de grootste angst is niet sterven. De grootste angst is vergeten worden.

De onzichtbare draad

Elio denkt aan de film "From Scratch" (Netflix). Een verhaal over liefde. Verlies. Dood. Maar ook: continuïteit.

De onzichtbare draad: "Zelfs als we elkaar niet zien, zijn we met elkaar verbonden. Door een onzichtbare draad."

Elio denkt: "Giulia en ik hebben een onzichtbare band." En zelfs als ik sterf, zal die band blijven bestaan.

Les 20: De dood verbreekt geen banden. Hij transformeert ze.

Gesprek met Giulia (7 jaar oud)

Op een dag vraagt Giulia:

Giulia: "Papa, ga je dood?"

Elio: (ademt) "Ja, Giulia. Op een dag zal ik sterven."

Giulia: "Wanneer?"

Elio: "Ik weet het niet. Misschien over heel, heel veel jaren. Als ik heel oud ben."

Giulia: "En zal ik alleen zijn?"

Elio: (omhelst Giulia) "Nee, lieverd. Je zult nooit alleen zijn."

Giulia: "Maar als jij er niet bent, hoe kan ik dan niet alleen zijn?"

Elio: "Omdat ik altijd bij je zal zijn. Hier." (raakt Giulia's hart aan)

Giulia: "In het hart?"

Elio: "Ja. In je hart. In je herinneringen. In de dingen die ik je heb geleerd."

Giulia: "Zoals wat?"

Elio: "Zoals: 'Ik hou van je.' Zoiets als: 'Je bent vrij.' Zoiets als: 'Je kunt dit.'"

Giulia: "Wat als ik het vergeet?"

Elio: "Je zult het niet vergeten. Want we hebben een onzichtbare band. Jij en ik."

Giulia: "Onzichtbare draad?"

Elio: "Ja. Een band die ons verbindt. Altijd. Zelfs als we elkaar niet zien."

Giulia: "Zelfs als je slaapt?"

Elio: "Ja."

Giulia: "Zelfs als je in Italië bent?"

Elio: "Ja."

Giulia: "Zelfs als... je sterft?"

Elio: (pauze) "Ja, Giulia. Zelfs als ik sterf. De draad blijft."

Giulia: "Voor altijd?"

Elio: "Voor altijd."

Erfenis

Elio denkt: "Wat laat ik Giulia na?"

Geen geld (hij heeft niet veel). Geen huis (hij huurt). Geen bezittingen (weinig).

En:

1. Lessen

- Liefde zonder voorwaarden
- Om vrij te zijn
- De wereld verkennen
- Bruggen bouwen
- Het doorbreken van cycli

2. Herinneringen

- Wandelingen
- Liedjes
- Gelach
- Knuffels
- "Ik houd van je"

3. Geschiedenis

- 6 landen
- 1 leven
- 1 boek (dit boek)

4. Onzichtbare draad

- Eeuwige verbinding
- Liefde die nooit sterft
- Aanwezigheid in het hart

Les 21: De grootste erfenis is niet materieel, maar spiritueel.

Brief aan Giulia (te lezen na overlijden)

Elio schrijft:

Lieve Giulia,

Als je deze brief leest, betekent dat dat ik dood ben.

En ik weet dat je pijn hebt. Ik weet dat je verdrietig bent. Ik weet dat je je alleen voelt.

Maar luister eens, mijn liefste:

Je bent niet alleen. Nooit.

Ik ben hier. In je hart. In je herinneringen. In de rode draad die ons verbindt.

En ik wil je een paar dingen vertellen:

1. **Het is niet jouw schuld.**
Wat er ook gebeurd is, het is niet jouw schuld. De dood hoort bij het leven. En dat is oké.
2. **Het is oké om te huilen.**
Huil maar zoveel je wilt. Houd je niet in. Pijn is liefde die nergens heen kan. Laat het eruit.
3. **Koester de gelukkige momenten.**
Denk niet alleen aan het einde. Denk aan de gelukkige momenten. Het lachen. De liedjes. De knuffels.
4. **Leef je leven.**
Ga door. Blijf leven, ook al ben ik dood. Leef. Voor jou. Voor mij. Voor ons allebei.
5. **Je bent vrij.**
Altijd. Wat je ook kiest. Welk pad je ook bewandelt. Je bent vrij. En ik zal altijd trots op je zijn.
6. **Ik houd van je.**
Altijd. Voor eeuwig. Onvoorwaardelijk. Niets kan dat veranderen. Zelfs de dood niet.
7. **De onzichtbare draad.**
Onthoud: we hebben een onzichtbare band. Jij en ik. En niets kan die band verbreken. Zelfs de dood niet.

Als je je alleen voelt, sluit dan je ogen. Adem in en uit. En voel de draad. Ik ben er.

Als je bang bent, onthoud dan: "Je kunt dit." Want je kunt dit. Altijd.

Als je verdrietig bent, onthoud dan: "Na de regen komt de regenboog." Altijd.

En als je blij bent, lach dan. En weet dat ik met je meelach.

Want de onzichtbare draad brengt niet alleen pijn. Hij brengt ook vreugde.

Ik hou van je, Giulia.

Voor altijd.

Pa

1 november – Dag van de Doden

Elio neemt Giulia mee naar de begraafplaats. Ze bezoeken: oma Rosa, opa Pietro, tante Anna en tante Bina.

Giulia: "Papa, zijn ze dood?"

Elio: "Ja, schat. Ze zijn dood."

Giulia: "Waar ben ik?"

Elio: "Hier." (raakt het hart)

Giulia: "In het hart?"

Elio: "Ja. In mijn hart. In mijn herinneringen. In de onzichtbare draad."

Giulia: "Hebben ze ook draad?"

Elio: "Ja. We hebben allemaal een gemeenschappelijke draad. Met de mensen van wie we houden."

Giulia: "Ik ook?"

Elio: "Ja, jij ook. Jij denkt er net zo over als ik. En met mama. Met oma. Met opa. Met iedereen."

Giulia: "En wat als ik sterf?"

Elio:(knuffelt) "Wanneer je sterft, over vele jaren, zal de draad blijven hangen. En de mensen van wie je houdt, zullen je voelen. Altijd."

Giulia:"Belofte?"

Elio:"Ik beloof het."

De dood is niet het einde.

Elio denkt na:

De dood is niet het einde. De dood is een overgang.

En:

- Lichaam → Geest
- Fysieke aanwezigheid → Spirituele aanwezigheid
- Aards leven → Eeuwig leven (in herinneringen, in harten)

Les 22: De dood is niet het einde. Het is een transformatie.

Volwassen Elio → Volwassen Giulia (toekomst)

Giulia, als je dit leest, ik ben dood. En jij bent volwassen. Misschien ben je 20. Misschien 30. Misschien 50. Het maakt niet uit.

Het is belangrijk dat u het volgende weet:

Ik ben trots op je. Wat je ook hebt gedaan. Welk pad je ook hebt bewandeld. Ik ben trots. Omdat je mijn dochter bent. En je bent vrij.

En ik hoop dat u het volgende hebt gedaan:

- Geliefde
- Gereisd
- Geleerd
- Bruggen gebouwd
- Verbroken cycli

En ik hoop dat je kinderen krijgt. En dat je ze elke dag zegt: "Ik hou van je." En dat je ze nooit alleen laat. En dat je ze altijd de vrijheid geeft.

Want dit is de gebroken cirkel. Dit is de onzichtbare draad. Dit is liefde.

Ik hou van je, Giulia. Voor altijd.

Pa

Einde van hoofdstuk 9

Elio, 47 jaar oud.

Hij schreef het hoofdstuk over de dood. Maar hij is nog niet dood.

En tot die dag zal hij leven. Hij zal leven voor Giulia. Hij zal leven voor Mondosol. Hij zal leven voor de bruggen.

Hij zal leven. Want het leven is nu. Niet gisteren. Niet morgen. Nu. En Elio kiest ervoor: te leven.

VERVOLG IN HET EPILOOG...

SPELHOOFDSTUK 9

 VERSTOPPERTJE SPELEN:

Hoe heet de verhaallijn die Elio en Giulia met elkaar verbindt?

(Antwoord: Onzichtbare draad)

 VRAAG VOOR JOU:

Heb je ooit iemand verloren van wie je hield? Hoe herinner je je die persoon?

✨ GEHEIM WOORD:

De dood is niet het einde. Of toch wel...?

(Hint: Het begint met een "T" en betekent "vorm veranderen")

(Antwoord: Transformatie)

EPILOOG: DE BRUG

Ringerike, 2025

Elio, 47 jaar oud. Giulia, 11 jaar oud.

Ze lopen samen. Hand in hand.

Sneeuw. Bergen. Stilte. Noorwegen.

De vraag

Giulia: "Papa, waarom reisde je zo veel?"

Elio: (denkt) "Omdat ik iets zocht."

Giulia: "Wat?"

Elio: "Thuis."

Giulia: "En heb je het gevonden?"

Elio: (kijkt naar Giulia) "Ja. Ik heb het gevonden."

Giulia: "Waar?"

Elio: "Hier. Bij jou."

Giulia: (glimlacht) "Ben ik thuis?"

Elio: "Ja, lieverd. Je bent thuis."

De brug

ElioGiulia en hij komen aan bij een brug. Een houten brug. Over een rivier.

Elio: "Zie je deze brug?"

Giulia: "Ja."

Elio: "Deze brug verbindt de twee oevers van de rivier. Zonder brug kun je niet oversteken. Dan moet je zwemmen. Of omkeren. Maar met de brug kun je oversteken. Makkelijk."

Giulia: "Ja."

Elio: "Dat is wat ik doe, Giulia."

Giulia: "Wat?"

Elio: "Ik bouw bruggen."

Giulia: "Houten bruggen?"

Elio: (lacht) "Nee. Bruggen tussen mensen. Tussen culturen. Tussen talen."

Giulia: "Hoe?"

Elio: "Ik geef Italiaanse les aan Noren. Ik geef Engelse les aan Italianen. Ik help bedrijven om in meerdere talen te communiceren."

Giulia: "En dit is een brug?"

Elio: "Ja. Omdat ik mensen help elkaar te begrijpen. Om verbinding te maken. Om vooruit te komen."

Giulia: "Prachtig!"

Elio: "Ja. Het is prachtig."

De missie

Elio: "Giulia, weet jij waarom ik bruggen bouw?"

Giulia: "Waarom vind je het leuk?"

Elio: "Ja. Maar ook omdat ik in zes landen heb gewoond."

Giulia: "6 landen?"

Elio: "Ja. Italië, Amerika, Engeland, Frankrijk, Ierland, Noorwegen."

Giulia: "Wauw! Zoveel!"

Elio: "Ja. En in elk land heb ik iets geleerd."

Giulia: "Wat?"

Elio: "Mensen zijn verschillend. Maar ook hetzelfde."

Giulia: "Hoe?"

Elio: "Verschillend: taal, eten, cultuur. Hetzelfde: liefde, angst, dromen."

Giulia: "Ah!"

Elio: "En bruggen helpen mensen inzien: we zijn verschillend, maar tegelijkertijd ook hetzelfde."

Giulia: "En jullie bouwen bruggen?"

Elio: "Ja. Elke dag."

Giulia: "Mag ik ook?"

Elio: (knuffelt) "Ja, lieverd. Jij kunt dat ook. Als je groot bent."

Giulia: "Hoe?"

Elio: "Talen leren. Reizen. Verschillende mensen ontmoeten. Luisteren. Respect tonen."

Giulia: "Oké! Ik doe het!"

Elio: (glimlacht) "Ik weet het. Ik weet het."

De Gentleman Thieves

ElioHij stopt. Hij kijkt naar de rivier onder de brug.

Elio: "Giulia, weet je wie mijn helden waren toen ik kind was?"

Giulia: "Wie?"

Elio: "Lupin. E Zorro."

Giulia: "Wie ben ik?"

Elio: "Echte dieven. Ze stalen van de rijken om aan de armen te geven."

Giulia: "Kom je Robin Hood spelen?"

Elio: "Precies! Net als Robin Hood."

Elio denkt na.

Als kind keek hij in Abbiategrosso naar Lupin-tekenfilms. Hij droomde ervan net als hem te zijn. Elegant. Intelligent. Rechtvaardig.

Hij stal niet voor zichzelf. Hij stal voor anderen.

Jaren later, in Noorwegen, bekeek hij de serie opnieuw op Netflix. Assane Diop. De moderne protagonist.

Eén scène maakte diepe indruk op hem: journaliste Fabienne sterft terwijl ze hem probeert te helpen. Vlak voor haar dood laat ze hem een boodschap achter. Geen geld. Geen roem. Een boodschap. Een verhaal.

En Elio begreep het: we zijn allemaal op doorreis.

Elio: "Giulia, luister aandachtig."

Giulia: "Ja, pap."

Elio: "Geld wisselt van eigenaar. Huizen wisselen van eigenaar. Koninkrijken vallen."

Giulia: "Ja."

Elio: "Zelfs de farao's bouwden gigantische piramides. Ze gebruikten miljoenen slaven. Maar daarna? De farao's werden vergeten. Hun rijkdommen? Gestolen. Hun namen? Tot stof vergaan."

Giulia: "En de slaven?"

Elio: "Vergeet ze ook maar."

Giulia: "En de dieven?"

Elio: "Vergeet ze ook maar."

Giulia: "Wat blijft er dan over?"

Elio: "Het verhaal. Het mysterie. De vraag: hoe is dit mogelijk?"

Elio knielt neer. Hij kijkt Giulia recht in de ogen.

Elio: "Giulia, onthoud dit: we zullen niet herinnerd worden om wat we hebben. We zullen herinnerd worden om wat we doen."

Giulia: "Wat moeten we doen?"

Elio: "De mensen die we helpen. De bruggen die we bouwen. De verhalen die we achterlaten. De vragen die we stellen. De liefde die we geven."

Giulia: "En wat laat je achter, papa?"

Elio: "Ik laat dit boek achter. Ik laat het lied Vita Life achter. Ik laat de lessen achter die ik jullie heb geleerd. Ik laat de bruggen achter tussen culturen, talen en mensen."

Pauze.

Elio: "En ik verlaat je."

Giulia: "Ik?"

Elio: "Ja. Jij bent mijn belangrijkste brug. Jij bent mijn ware nalatenschap. Niet geld. Niet succes. Jij."

Giulia omhelst Elio.

Giulia: "Ik hou van je, papa."

Elio: "Ik ook, schat. Voor altijd."

De 22 lessen (samenvatting)

ElioDenk na over de geleerde lessen:

- Liefde wacht niet.
- De wereld is groot.
- Als je wilt, kun je dat doen.
- Mensen helpen
- Ik kan het alleen.
- Hard werken = vrijheid
- Luister, leer, kies
- Liefde kent duizend talen.
- Liefde is bevrijding
- Thuis is waar je hart opent.
- Pijn = Doel
- Laat het los
- Niet alle plekken zijn voor iedereen geschikt.
- Taal = sleutel tot cultuur
- Liefde die je teruggeeft
- Thuis = de plek waar je ervoor kiest om te blijven
- Gedachten creëren de werkelijkheid.
- Evenwicht (geen schaarste, geen blinde overvloed)
- Zon en steen (beide noodzakelijk)
- De dood transformeert, hij breekt niet.
- Spiritueel > materieel erfgoed
- Dood = transformatie
- En de belangrijkste les: bouw bruggen, geen muren.

Het bericht

ElioKijk naar Giulia. Denk na:

“Dat is de boodschap.” “Het maakt niet uit waar je vandaan komt. Het maakt niet uit waar je naartoe gaat.” “Maakt het uit of je bruggen of muren bouwt?”

Muren: - Ze scheiden - Ze verdelen - Ze isoleren - Ze creëren angst

Bruggen: - Verbinden - Verenigen - Inclusief zijn - Liefde creëren

Elio koos voor bruggen. En hij leert Giulia hoe ze bruggen moet bouwen.

Verenig je, verdeel je niet

Elioreflecteert op de geschiedenis:

Romeinen: Ze bouwden bruggen, wegen en aquaducten. Allemaal om de wereld te verenigen.

Angelsaksen: Ze bouwden muren, grenzen, rijken. Allemaal om te verdelen.

Elio is Italiaan. Hij stamt af van de Romeinen. En hij kiest ervoor om te verenigen. Niet omdat hij beter is, maar omdat het in zijn aard ligt.

Les 24: Kies je natuur. En leef die ten volle.

Giulia - De toekomst

ElioKijk naar Giulia. Denk na:

“Zij is de toekomst.” “Zij zal beschikken over:

- Italiaanse roots (van mijn kant)
- Noorse en Koreaanse roots (van mijn moeder)
- Internationale ervaringen (van beide kanten)
- Talen (Italiaans, Noors, Engels, mogelijk andere)
- Open-minded (door reizen en culturen)

'Ze zal een brug zijn. Vanzelfsprekend.' 'Omdat ze als een brug geboren is.' En Elio is trots.

Het laatste bericht

Aan iedereen die dit boek leest:

Hallo. Ik ben Elio. Ik heb in zes landen gewoond. Ik heb vijf talen geleerd. Ik heb liefgehad. Ik heb verloren. Ik heb geleerd. En ik heb dit boek voor jou geschreven. Omdat ik je wil vertellen:

Je kunt altijd opnieuw beginnen.

Je kunt veranderen. Altijd.

Je kunt patronen doorbreken. Altijd.

Je kunt bruggen bouwen. Altijd.

Je kunt liefhebben. Altijd.

Je kunt vrij zijn. Altijd.

Je kunt kiezen. Altijd.

Je kunt leven. Nu.

Dat is de boodschap. Leef. Heb lief. Bouw bruggen. Bedankt voor het lezen.

Met liefde, Elio

Elio en Giulia steken de brug over. Hand in hand. Aan de overkant lopen ze verder. Naar huis. Naar de toekomst. Naar de bruggen.

PRIMA

Zes landen, één verhaal van Elio Mondello Anza